

Lasten ja nuorten lautakunnan vuoden 2025 käyttötalouden talousarvioehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta 24.09.2024 § 45
421/02.02.00.01/2024

Valmistelija

Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.6.2024 antanut talousarvion teknisen valmisteluohjeen vuodeksi 2025. Laadintaohjeen mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Oriveden kaupungin toiminnan ja talouden kehittämiseksi laaditaan pidemmän aikavälin suunnitelma, sillä kaupungin taloussuunnitelma vuosiksi 2024–2026 on 7,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kaupungin toiminnallisen talouden tasapainotustarve on noin 2 miljoonaa euroa. Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman valmistelu on käynnistynyt keväällä 2024. Kaupunginhallitus on nimennyt ohjausryhmän ja asettanut sen tehtäväksi määrittellä kehittämissuunnitelmaan tarvittavien taloudellisten toimenpiteiden laajuus ja aikataulu. Kaupungin henkilöstön osaamista ja näkemyksiä hyödynnetään toiminnan ja talouden kehittämisessä.

Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toimenpiteitä voivat ohjausryhmän mukaan olla esimerkiksi palveluiden tuottaminen toisella tavalla, kaupungin kiinteistöjen ja taseen tarkastelu, toiminnan tehostaminen ja uudelleenorganisointi sekä henkilöstöressurssien tehokkaampi käyttö. Toimenpiteet tarkentuvat työn edetessä ja niistä tiedotetaan.

Jos toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, jotka voivat johtaa henkilöstön irtisanomiseen, osa-aikaistamiseen tai lomautuksiin, kaupunki käynnistää kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistoiminnasta annetun lain mukaiset yhteistoimintaneuvottelut.

Päätökset kehittämistoimenpiteiden toteuttamisesta tekevät ne toimielimet, joiden toimivaltaan ne kuuluvat. Lautakunnat jättävät talousarvioehdotuksensa kaupunginhallitukselle viimeistään 27.9.2024, jonka jälkeen kokonaisuudesta ryhdytään laatimaan kaupunginjohtajan talousarvioehdotusta kaupunginhallitukselle ja valtuustolle päätettäväksi. Kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2025 talousarviosta 18.11.2024.

Vuoden 2025 talousarvio valmistellaan Oriveden kaupunkistrategian pohjalta. Sen mukaan kaupungin visio on Innostava Orivesi. Palvelulupauksen mukaan Orivesi uudistuu ja toimii kestävästi.

Kaupunkistrategia

Kaupunkistrategian tavoitteiden kokonaisuudet ovat seuraavat:

1. Vahvistamme elinvoimaamme

- Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki.
- Kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle.

2. Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet.
- Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia.
- Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden.

3. Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

- Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä.
- Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti.

Kaupunkistrategian lisäksi kaupungin toimintaa ohjaavat ja tukevat erilaiset ohjelmat ja suunnitelmat, mm. elinvoimaohjelma, hyvinvointisuunnitelma, osallisuussuunnitelma, työhyvinvoinnin kehittämisohjelma, hiilineutraali tiekartta, Tampereen kaupunkiseudun strategia sekä Business Tampereen elinkeinostrategia.

Oriveden kaupungin kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Lasten ja nuorten lautakunta on kokouksessaan 11.6.2024 § 36 päättänyt Oriveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen painopistealueiksi toiminta- ja lukuvuodet 2024–2025 ja 2025–2026 seuraavat teemat:

1. turvallisuus
2. tunne ja vuorovaikutustaidot
3. ruoka ja terveys.

Lasten ja nuorten lautakunnan käyttötalouden talousarvioesityksessä on otettu huomioon seuraava kokonaisuus, joka sisältää myös toiminnan ja talouden kehittämisen toimenpiteitä:

Koko palvelualue

- Oriveden kaupungin varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen yhteiset painopistealueet tulee huomioida koulutus-, materiaali- ja sijaiskustannuksissa, vaikka suuri osa toiminnasta rahoitetaan hankkeiden avulla.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016) muutettiin 1.3.2023 alkaen siten, että asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarvoja 33 prosenttia. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot ovat pienentyneet Orivedellä vuodesta 2023 alkaen.
- Varhaiskasvatustalouden henkilöstömitoitukseen vaikuttavat muutokset lisäävät henkilöstökuluja. Kunnan on huolehdittava siitä, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävä ja toimiva sijaisresurssi tai muu varajärjestely myös henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaoloihin sekä lapsen tuen järjestämisestä aiheutuviin tarpeisiin.
- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on Orivedellä korkea, ja sillä on vaikutusta henkilöstökuluihin.

- Vapautuvia vakituisia varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviä muutetaan tarpeellinen määrä varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviksi, jotta Oriveden varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne on varhaiskasvatuslain mukainen vuonna 2030.
- Kunnallisista perhepäivähoitajista kaksi on siirtynyt työskentelemään ryhmäavustajan tehtävään päiväkotiin, jolloin ryhmäavustajan tehtäviin ei ole tarvinnut palkata ulkopuolista sijaista.
- Kunnallisista perhepäivähoitajista yksi on siirtynyt työskentelemään eläköitymisen vuoksi vapautuneeseen lastenhoitajan tehtävään päiväkotiin.
- Eräjärven päiväkotitoimii jatkossa kahden kasvattajan päiväkotina, toinen lastenhoitajan tehtävä Eräjärven päiväkodista on siirretty Kultavuoren koulun vammaisopetukseen.
- Eräjärven koulun esiopetuksen opettaja on siirtynyt työskentelemään Kultavuoren koulun esiopetusryhmään, minkä vuoksi Kultavuoren koulun esiopetusryhmästä on siirtynyt yksi lastenhoitaja avoimeen tehtävään päiväkotiin.
- Eräjärven päiväkotitoimii auki 1.6.2025 alkaen vain koulupäivinä. Tällä on vaikutusta myös ateria- ja siivouspalveluiden menoihin.
- Seudullisen varhaiskasvatuksen eVaka-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämiseen ja vuosikustannuksiin varataan määräraha.
- Huoltajille tarjotaan mahdollisuus esioppilaiden kerhotoimintaan (kouluissa) täydentävän varhaiskasvatuksen (päiväkodissa) ohessa. Henkilöstövaikutukset ja kustannusvaikutukset selviävät myöhemmin.
- Koululaisten vuorohoitomahdollisuutta tulee rajata.

Perusopetus ja lukiokoulutus

- Rovastinkankaan koulu toimii edelleen osittain siirtotiloissa, ja niiden vuokrat sekä lämmityskustannukset on huomioitava.
- Lasten ja nuorten liikkumista ja harrastamista edistäviä rakenteita tulee kehittää varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen osana hyvinvointityötä. Toiminta katetaan pääosin hankerahoituksilla, mutta omarahoitusosuudet tulee huomioida.
- Yhteisöllisen opiskeluhuollon merkitys on suuri. Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia sekä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa edistetään hankerahoituksella, mutta omarahoitusosuus tulee huomioida.
- Turvallisuutta kehitetään mm. turvallisuusalustalla, Someturva-palvelulla sekä ennalta ehkäisemällä kiusaamista ja väkivaltaa eri kouluasteilla.
- Vaativan erityisen tuen tarve on vakiintunut sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Erityisluokanopetuksen ja ohjaja- ja palveluiden henkilöstökustannukset sekä vammaisopetuksen yksilölliset oppimateriaalikustannukset on huomioitava.
- Oppilaiden ja opiskelijoiden digitaalisia taitoja ja digitaalisia oppimisympäristöjä on kehitetty hankerahoituksen avulla. Oppilaiden laitekantaa on lisätty, ja 4. ja 7. vuosiluokan oppilaille on tehty leasingsopimukset henkilökohtaisista Chromebookeista. Tämä kustannus jatkuu joka lukuvuosi. Laitteet tukevat seudullisen perusopetuksen digitaalisen osaamisen suunnitelman toteutumista.
- Valtioneuvoston asetuksen mukaiset tuntijakomuutokset lisäävät palkka- ja oppimateriaalikustannuksia.
- Tuntikehystä tulee vähentää talouden tasapainottamiseksi: opettajien tuntimäärä tulee sopia vastaamaan nykyistä oppilasmäärää.
- Määräaikaisia koulunkäynninohjaajia on ollut mahdollista palkata hankerahalla. Hankerahan vähenemisen myötä ohjaajamäärää tulee vähentää vähintään kahdella.

- Rehtorien opetustunteja tulee kohdentaa tuntikehyksen kannalta taloudellisesti.
- Aineiden ja tarvikkeiden määrärahoja on tarkasteltu osana talouden kehittämissuunnitelmaa.
- Seudullista verkkotarjontaa tulee hyödyntää lukio-opinnoissa erityisesti pienten ryhmien opetuksessa.
- Kuljetuskustannuksia tulee saada vähennettyä lukujärjestysuunnittelulla ja yhteistyöllä.
- Tulevat yläkoululuokat tulee perustaa pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lasten ja nuorten lautakunnan alaisten tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet sekä tulosaluekohtaiset määrärahaehdotukset ovat liitteenä.

Lautakunnan talousarviomäärärahaehdotus kootusti tulosalueittain:

		TA 2024	TAE 2025	ero %
Hallintopalvelut	Toimintatuotot	392 950	340 400	-13,4
* mukana hankkeet	Toimintakulut	605 490	602 419	-0,5
	Henkilöstökulut	415 560	258 286	-37,8
	Palvelut	166 700	319 533	91,7
	Aineet ja tarv.	14 700	6 620	-55,0
	Avustukset	0	0	0,0
	Muut	8 530	8 980	5,3
	Toimintakate	-212 540	-262 019	23,3
Varhaiskasvatus	Toimintatuotot	289 300	192 100	-33,6
	Toimintakulut	6 125 120	5 898 651	-3,7
	Henkilöstökulut	3 391 600	3 170 794	-6,5
	Palvelut	1 588 310	1 559 137	-1,8
	Aineet ja tarv.	48 250	39 850	-17,4
	Avustukset	363 600	363 600	0,0
	Muut	733 360	765 270	4,4
	Toimintakate	-5 835 820	-5 706 551	-2,2
Perusopetus	Toimintatuotot	377 200	337 792	-10,4
	Toimintakulut	9 350 270	9 164 504	-2,0
	Henkilöstökulut	5 631 540	5 450 185	-3,2
	Palvelut	1 890 020	1 851 789	-2,0
	Aineet ja tarv.	237 850	209 220	-12,0
	Avustukset	500	500	0,0
	Muut	1 590 360	1 652 810	3,9
	Toimintakate	-8 973 070	-8 826 712	-1,6
Lukiokoulutus	Toimintatuotot	5 000	5 000	0,0
	Toimintakulut	1 673 770	1 578 493	-5,7
	Henkilöstökulut	1 190 220	1 095 209	-8,0
	Palvelut	125 640	130 874	4,2
	Aineet ja tarv.	95 100	89 600	-5,8
	Avustukset	0	0	0,0
	Muut	262 810	262 810	0,0
	Toimintakate	-1 668 770	-1 573 493	-5,7
			TAE 2025	
Lautakunta yht.	Toimintatuotot	1 064 450	875 292	-17,8
	Toimintakulut	17 754 650	17 244 067	-2,9
	Henkilöstökulut	10 628 920	9 974 474	-6,2
	Palvelut	3 770 670	3 870 333	2,6
	Aineet ja tarv.	395 900	345 290	-12,8
	Avustukset	364 100	364 100	0,0
	Muut	2 595 060	2 689 870	3,7
	Toimintakate	-16 690 200	-16 368 775	-1,9

Kokouksessa annettu lautakunnan tarkennettu talousarviomäärärahaesitys
tulosalueittain:

		TA 2024	TAE 2025	ero %	ero €
Hallintopalvelut	Toimintatuotot	392 950	340 400	-13,4	-52 550
* mukana hankkeet	Toimintakulut	605 490	602 419	-0,5	-3 071
	Henkilöstökulut	415 560	258 286	-37,8	-157 274
	Palvelut	166 700	319 533	91,7	152 833
	Aineet ja tarv.	14 700	6 620	-55,0	-8 080
	Avustukset	0	0	0,0	0
	Muut	8 530	8 980	5,3	450
	Toimintakate	-212 540	-262 019	23,3	-49 479
Varhaiskasvatus	Toimintatuotot	289 300	192 100	-33,6	-97 200
	Toimintakulut	6 125 120	5 898 651	-3,7	-226 469
	Henkilöstökulut	3 391 600	3 170 794	-6,5	-220 806
	Palvelut	1 588 310	1 559 137	-1,8	-29 173
	Aineet ja tarv.	48 250	39 850	-17,4	-8 400
	Avustukset	363 600	363 600	0,0	0
	Muut	733 360	765 270	4,4	31 910
	Toimintakate	-5 835 820	-5 706 551	-2,2	129 269
Perusopetus	Toimintatuotot	377 200	337 792	-10,4	-39 408
	Toimintakulut	9 350 270	9 164 504	-2,0	-185 766
	Henkilöstökulut	5 631 540	5 450 185	-3,2	-181 355
	Palvelut	1 890 020	1 851 789	-2,0	-38 231
	Aineet ja tarv.	237 850	209 220	-12,0	-28 630
	Avustukset	500	500	0,0	0
	Muut	1 590 360	1 652 810	3,9	62 450
	Toimintakate	-8 973 070	-8 826 712	-1,6	146 358
Lukiokoulutus	Toimintatuotot	5 000	5 000	0,0	
	Toimintakulut	1 673 770	1 609 615	-3,8	-64 155
	Henkilöstökulut	1 190 220	1 126 331	-5,4	-63 889
	Palvelut	125 640	130 874	4,2	5 234
	Aineet ja tarv.	95 100	89 600	-5,8	-5 500
	Avustukset	0	0	0,0	0
	Muut	262 810	262 810	0,0	0
	Toimintakate	-1 668 770	-1 604 615	-3,8	64 155
Lautakunta yht.	Toimintatuotot	1 064 450	875 292	-17,8	-189 158
	Toimintakulut	17 754 650	17 338 479	-2,3	-416 171
	Henkilöstökulut	10 628 920	10 055 596	-5,4	-573 324
	Palvelut	3 770 670	3 870 333	2,6	99 663
	Aineet ja tarv.	395 900	345 290	-12,8	-50 610
	Avustukset	364 100	364 100	0,0	0
	Muut	2 595 060	2 689 870	3,7	94 810
	Toimintakate	-16 690 200	-16 463 187	-1,4	227 013

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §

Esittelijä

Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Päätösehdotus	Lasten ja nuorten lautakunta päättää 1. hyväksyä liitteiden mukaiset lasten ja nuorten lautakunnan alaisten tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodeksi 2025. 2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle lasten ja nuorten lautakunnan määrärahaesityksen talousarviovuodeksi 2025.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Kokouskäsitely	Kokous keskeytettiin kahvitaun ajaksi klo 18.52-19.06.